

QÜESTIONS SOBRE EL FEDÓ

75 PREGUNTES BASADES EN EL DIÀLEG

57 – 60a INTRODUCCIÓ RETROSPECTIVA DEL DIÀLEG

- 1.- En quines circumstàncies es produeix el diàleg? Què vol saber Equècrates a l'inici d'aquest diàleg?
- 2.- Quins personatges apareixen en escena?
- 3.- Passa un llarg temps entre la condemna i l'execució de Sòcrates; per què?
- 4.- Com recorda Fedó la mort de l'amic i el mestre? Copia la frase exacta de Fedó.
- 5.- Estava present Plató en la mort de Sòcrates?
- 6.- Explica el sentit de la frase de Xàntipa: 'Sòcrates, aquests amics parlaran amb tu ara per última vegada i tu amb ells'.

60b – 62b PRESENTACIÓ DEL TEMA

- 7.- Sòcrates reflexiona sobre el plaer i el dolor: per què? Quina és la imatge mítica que pot explicar la relació?
- 8.- Què es repeteix en el somni de Sòcrates i quines dues interpretacions posteriorment en fa? El somni socràtic vol dir alguna cosa?
- 9.- En la relació amb Evè; qui és el veritable filòsof?
- 10.- Per què, segons Sòcrates, no ens podem donar mort?

62c – 69a EL FILÒSOF I LA FRÒNESI

- 11.- Sòcrates en resposta a una objecció de Cebes, que vol convèncer-lo que ningú no desitja la mort, li diu que amb la seva mort està segur de què?
- 12.- Si la filosofia és 'preparar-se per a morir i estar mort'; tot acaba amb la mort? Per què? Explica l'argumentació.
- 13.- En la seva demostració de la superioritat de l'ànima sobre el cos: què diu Sòcrates sobre el bell, el just i el bo en si mateix (en una paraula, sobre l'essència de les coses)?
- 14.- Per què diu Sòcrates que 'les guerres, les dissensions, les baralles no tenen altra causa que el cos i els seus desitjos'? Per què diu que 'és per culpa dels diners que s'originen les guerres'? 'És el cos el que ens obliga a tenir diners'? Estàs d'acord en què aquesta és la veritable causa de les guerres? Justifica-ho.
- 15.- Per què el cos ens porta 'fressa i confusió'? On hi hauria silenci i coneixement segons aquesta argumentació?
- 16.- Segons Sòcrates, per culpa del cos ens resulta impossible 'veure' la veritat. De quina manera es 'veu' la veritat?
- 17.- 'Si hem de conèixer alguna cosa ens hem de desempallegar del cos i hem de contemplar amb l'ànima sola la realitat en ella mateixa' (66e). Per què és aquesta l'única forma de coneixement possible?
- 18.- A 67a se'ns donen tres raons per les quals arribarem a la saviesa 'quan hàgim mort, no en aquesta vida'. Explica-les.
- 19.- 'Al qui no és pur no li està permès assolir allò que és pur'. Posa en relació aquesta frase amb l'ànima i amb les idees. Com ens podem purificar?
- 20.- Com és la relació entre mort i coneixement?
- 21.- Per què els filòsofs són els qui tenen 'menys por' a la mort? (Observa que enlloc no es diu que 'vulguin' morir?)

22.- Oposa en dues columnes els elements del món sensible i de l'intel·ligible segons 68 b-c.

23.- Per què 'la sensatesa, la justícia, el coratge i el mateix coneixement' són 'com rituals purificadors' (69b)? Què diuen els mites (els misteris) sobre això?

24.- Explica en tres o quatre línies l'objecció de Cebes(69e-70c)

70c – 72e ARGUMENTS PER A LA IMMORTALITAT DE L'ÀNIMA (cíclic i dels contraris)

25.- La primera resposta de Sòcrates a l'objecció de Cebes té en compte una 'doctrina antiga' (una tradició): Quina? Et sembla que té alguna relació amb el cristianisme? O més aviat amb l'hinduisme i les escoles budistes?

26.- Amb quin raonament justifica la immortalitat a nivell teòric? Per què es parla de 'moviment circular' i de 'doble procés' (72b)?

72e-77d ARGUMENTS PER A LA IMMORTALITAT DE L'ÀNIMA (reminiscència i semblança)

27.- Cebes no troba res per respondre Sòcrates, sinó un altre argument socràtic 'aprendre no és altra cosa que recordar': quines implicacions té aquesta tesi en l'àmbit de la teoria del coneixement?

28.- Símmies demana 'experimentar la reminiscència': és possible això a parer teu?

29.- Què és una reminiscència, segons el text (73d-e)?

30.- 'La igualtat en si mateixa' (74a-74c): Què significa? A què es refereix?

31.- El temps de la reminiscència és cronològic?

32.- La noció de 'l'igual en si mateix', ha de precedir alguna cosa? Quina?

33.- Com es defineix el 'saber' (75d)?

34.- 'Quan han adquirit les nostres ànimes el coneixement' (76c)? Explica-ho.

35.- Segons Sòcrates, la nostra ànima 'existeix des d'abans del naixement' (76d); explica quines conseqüències epistemològiques té això?

77e – 84b ARGUMENTS PER A LA IMMORTALITAT (ànima com a ens)

36.- Sòcrates s'adona que Símmies i Cebes no estan del tot convençuts i passen 'aquella por que tenen els nens' (77d): en què consisteix? Quina part de l'home està representada pel nen?

37.- L'ànima és un compost? (si, no); per què?

38.- L'ànima és invisible perquè és diferent del cos que, per la seva banda, pertany al món visible. En conseqüència, en l'anàlisi cognoscitiva poden realitzar-se les condicions de l'error i de la intel·ligència. Explica-ho.

39.- Per què 'pensar', només pot ser 'una experiència de l'ànima', segons Sòcrates (79d)?

40.- La relació entre cos i ànima, tal com l'estableix 'la natura', es pot explicar també segons una metàfora política (80a)? Com va capgirar Nietzsche aquesta relació?

41.- Posa el text de 80b en forma de dues columnes segons la relació cos/ànima.

42.- Quina mena d'ànima és 'contaminada' i 'impura'; i per què? (81b); què li succeirà i per què?

43.- Tenir cura de la pròpia ànima significa 'dir adéu a tots aquests desigs' i ser, en certa manera un individu a part (que 'no es comporta per les mateixes pautes', 82d); hi estàs d'acord? Com ha repercutit això en una imatge popular del filòsof?

44.- Explica per què, a parer de Sòcrates, el cos és una presó? (82e-83b)

84 c – 88b ELS CIGNES I ELS DUBTES DE SÍMIES I CEBES (un interludi)

45.- 'Quan Sòcrates va dir això es produí un gran silenci'; què havia dit?

46.- En resposta a Símmies i amb un dolç somriure Sòcrates fa referència a la mort del cigne; explica el sentit d'aquesta metàfora. (85a,b)

47.- En una llarga rèplica plena d'elements simbòlics, Símmies respon l'argument socràtic sobre la immortalitat de l'ànima conclouent que cal tenir algun coneixement sensible per mantenir l'equilibri (com la lira- instrument d'Apol·lo). Et sembla que Símmies esbossa una teoria sensista? Explica en què es diferencia radicalment la tesi platònica de la que defensa Símmies.

48.- Cebes afirma que 'cada ànima gasta molts cossos' (87d). Explica el significat de la frase i posa'l en relació a les teories pitagòriques.

88c - 95a RESPOSTA A SÍMMIES

49.- Què és la 'misologia' (89c,d)? Com va néixer? Et sembla que pot passar una cosa semblant en el pla físic?

50.- El veritable objectiu de Sòcrates és diferenciar-se de qui?

51.- Fes un retrat intel·lectual de Sòcrates a partir de 90e, 91a,b.

52.- Qui va parafrasejar 'no feu gaire cas de Sòcrates i feu-ne molt més de la veritat', (91c)?

53.- Estàs d'acord amb la frase 'el vici és disharmonia i la virtut harmonia' (93e); per què?

95a - 107b RESPOSTA A CEBES

54.- Sòcrates diu que ell mateix buscava en les ciències naturals la resposta a la generació i la corrupció, i que fins i tot la va cercar en la filosofia d'Anaxàgores, però que finalment va quedar decebut; per què?

55.- Què és la 'segona navegació' i per què s'ha d'emprendre (99d)?

56.- Per què hom seria 'cec de l'ànima' si 'intentava mirar [les coses] amb els sentits' (99e)?

57.- Què significa 'refugiar-se en els conceptes' (99e)?

58.- Sòcrates per explicar els fets, considerar que cal fer-ho des de les idees. Fes una llista del vocabulari que emprava en 99 d,e-100a,b i que té aplicació a la teoria de les idees.

59.- Explica les frases 'una cosa és bella només per la presència o la comunicació d'aquell bell en sí' i 'és per la bellesa que totes les coses belles són belles' (100d); es comet algun error lògic en la formulació de la darrera frase?

60.- Per què et sembla que Sòcrates continua fent referència al tema dels contraris al llarg de 103, 104 i 105?

61.- L'ànima per a Sòcrates no tan sols és immortal; quines altres característiques li atribueix (106d,e)?

107 c - 115a EL MITE DEL MÉS ENLLÀ

62.- 'Si l'ànima és immortal, cal que tinguem cura d'ella' (107c). Per què cal tenir cura de la pròpia ànima si, de totes maneres, és immortal? En què consisteix aquesta cura?

63.- Què s'esdevé a l'Hades amb les ànimes impures? I amb les pures? Per què 'l'acompanyen els déus' (108c)?

64.- A 109b, hi ha una curiosa descripció del mar Mediterrani: com diu Sòcrates que viuen els grecs?

65.- Segons el parer de Sòcrates, 'habitem en alguna cavitat de la terra i ens pensem que vivim en la seva superfície' (109d). On torna a sortir aquesta imatge en l'obra de Plató?

66.- Diu Sòcrates que 'contar un mite és cosa bella' (110b); més endavant (114d) insisteix que [el mite] 'és un bell risc i val la pena deixar-se encisar per una creença com aquesta'; hi estàs d'acord? Justifica la resposta.

67.- La paraula 'Hades', el lloc dels morts, en grec sembla que significa 'el lloc invisible' 'el lloc que no es veu' (alfa privativa: no; 'ideín': 'veure'). Resumeix les característiques del mite de l'Hades. Creus que és un mite polític?

68.- Segons l'explicació platònica, a l'Hades hi ha diversos rius: Aqueront (riu de la pena), Còcit (riu de les lamentacions), Piroflegetont (riu de foc ardent) i Leté (riu de l'oblit). Explica quin significat simbòlic tenen aquests noms.

69.- Sòcrates afirma que a l'Hades, els morts són jutjats, tant els que han viscut una vida bona i santa com els qui no' (113d). A parer teu, qui és el jutge de l'Hades i quin criteri segueix?

70.- L'ànima segueix camins diferents segons la manera com hem viscut?

71.- Què passarà a l'Hades amb els qui s'han 'purificat a bastament per mitjà de la filosofia'?

115b – 118a LA MORT DE SÒCRATES

72.- Per què Sòcrates dóna com a encàrrec final als seus amics: 'tingueu cura de vosaltres mateixos'? (115b). Finalment, quina és la manera socràtica de tenir cura d'un mateix?

73.- Per què afirma Sòcrates que un cop mort només enterrem el cos i, per tant, 'desapareixeré anant-me'n a alguna forma de felicitat pròpia dels benaurats' (115d)?

74.- Fedó explica que quan va veure Sòcrates prenent el verí es va posar a plorar però 'per la meva dissort' (117b); què indica això sobre l'home Sòcrates?

75.- Quina frase o quin gest t'ha colpit més en la mort de Sòcrates? Per què?

Ex umbris et imaginibus in veritatem